

Monumentnummer*: 524863

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 56
E info@cultureelerfgoed.nl

Status rijksmonument
Inschrijving register* 24 december 2001
Kadaster deel/nr 82738/127

Woonplaats*	Gemeente*	Provincie*
Maarssen	Stichtse Vecht	Utrecht

Locatienaam	Locatieomschrijving
Maarssen	

Kadastrale gemeente*	Sectie*	Kadastraal object*	Appartement aanduiding	Grondperceel
Maarssen	A			4567

*Omschrijving***

Inleiding

In 1913 werd op initiatief van mevrouw Marie van Voorst van Beest een kinderkapel, genaamd Westhill, gesticht. De ZAALKERK met WOONHUIS en houten SCHUUR werd ontworpen door de Larense architect Jan Rebel. Zijn opdracht was een ontwerp te maken voor een grote zaal, een kleine zaal en een woonhuis. Het voor Rebel afwijkende ontwerp refereert qua stijl en materiaalgebruik aan het werk van Jan Stuijt. Het pand in traditionele stijl staat in de voormalige overtuin van de (inmiddels verdwenen) villa van de stichteres. In 1913-1914 werden door de Maarssense schilder Jacob Doeser wandschilderingen in de kapel aangebracht.

Westhill was een zondagsschool waar volgens in het Engelse college Westhill (in Selly Oak bij Birmingham) ontwikkelde principes aan kinderen het evangelie werd verkondigd. De principes van de Westhill-methode zijn de volgende: 1. het kind geven wat des kinds is, en wel in vier afdelingen: vijfjes, kleintjes, juniors en oudsten. Het vertellen vindt plaats in kleine groepjes.

2. het kind tot zelfwerkzaamheid brengen en zijn medewerking trachten te verkrijgen.

3. een sfeer van wijding en eerbied scheppen.

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Er werd dan ook niet gesproken over een zondagsschool maar over de kinderdienst. In 1918 werd bovendien in de kleine zaal een montessorischool voor kleuters ondergebracht. Naar aanleiding van dit initiatief zijn ook Westhill-Zondagsscholen opgericht in Nijmegen, Scheveningen, Utrecht en Amsterdam. In 1921 richtte een vriendin van Marie van Voorst van Beest een jeugdkapel op aan de Meentweg te Bussum. De kapel in Maarssen is nog steeds in functie.

Omschrijving

De in een voormalige overtuin aan de Parkweg gelegen vrijstaande zaalkerk, verbonden door een tussenlid met het woonhuis en een vrijstaande houten schuur.

De kapel gebouwd ten noorden van het woonhuis. De gevels zijn opgetrokken in rode baksteen met strekken, danwel rondbogen met siermetselwerk boven deuren en venster. De vensters van de kapel zijn over het algemeen voorzien van glas-in-lood. De ramen en terrasdeuren van het woonhuis zijn voorzien van een roedenverdeling.

De kapel heeft één bouwlaag onder een met leien in maasdekking gedekt zadeldak, aan weerszijden voorzien van steekappen. Op de nok bevindt zich een dakruiter met een met leien gedekt ingesnoerd naaldspitsje en een klok. Aan de noordzijde is een schoorsteen gezet.

De voorgevel of oostgevel heeft links de hoofdentree bestaande uit een dubbele, opgeklampte deur met siersmeedijzeren gehengen onder een latei met het opschrift '19 kinderkapel 13'. Daarboven bevinden zich drie rondboogvensters. Beide langsgevels hebben twee topgevels onder steekkap met een identieke indeling. Deze bestaat uit drie rondboogvensters waarvan de middelste groter en hoger en breder is. De topgevels zijn aan de afgewerkt met een rand baksteen boven de vlechtingen en hebben in de top een driehoek van zwarte en witte tegeltjes in ruitpatroon. De topgevel is tevens voorzien van sierankers.

De rechterzijgevel of noordgevel van de kapel is nagenoeg blind, met uitzondering van een tweetal smalle rondboogvensters in de geveltop.

Tegen de linkerzijgevel van de kapel is een tussenlid gezet van één bouwlaag onder plat dak, waarvan de randen afgezet zijn met leien. In de top van de zuidgevel van de kapel zijn drie rondboogvensters gezet, waarvan de middelste hoger is.

De achtergevel is identiek aan de voorgevel met uitzondering van de hoofdentree. Op deze plaats zijn twee smalle rondboogvensters gezet.

Het tussenlid telt één bouwlaag onder plat dak. De oostgevel of voorgevel heeft twee stolpvensters met roeden en bovenlicht. De achtergevel heeft een rondboogvenster met gekleurd glas-in-lood en ter weerszijden een klein venster.

Het woonhuis heeft een vierkante plattegrond met de nok haaks op de Parkweg en de kerk. De voorgevel of oostgevel bevat aan de rechterzijde een rondboogvormig portiek waarin de entree, bestaande uit een kozijn met een rondboogvormige teakhouten deur met smeedijzeren nagels, een rond tralievenster en een klingel, omgeven door roedenverdeelde zij- en bovenlichten. Links bevat de gevel een drielichtskozijn met luiken. De topgevel bevat drie gelijke vensters.

De zuidgevel bevat twee paar Franse deuren met luiken. De goot rust aan beide uiteinden op gemetselde klossen. Het dak wordt doorbroken door twee dakkapellen met roedenvensters onder rondboogvormige daken. Tevens wordt het dakschild doorbroken door

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

een schoorsteen.

De westgevel van het woonhuis heeft een vensteropening met niet oorspronkelijke indeling. Rechts zijn twee stolpramen met luiken gezet. De geveltop bevat de gevel drie gelijkvormige ramen met roeden. Tegen de achtergevel is het tussenlid geplaatst.

Het interieur van alle drie de bouwdelen is nagenoeg oorspronkelijk. De woning heeft een grotendeels originele hal met trap, voorzien van bewerkte stijlen in art nouveau-trant. Onder het trapbordes is de interne verbinding met de kapel. Het tussenlid bestaat uit een ruimte met onder andere een authentieke schouw en kastjes. De entree komt uit in een lange gang waarin een (later overgeschilderde) wandschildering is aangebracht. De gang bevat kapstokken. De kapel bestaat uit één onverdeelde ruimte onder een houten tongewelf met steekappen. De zaal bevindt zich grotendeels in de oorspronkelijke staat en is onder meer uitgevoerd met lambrizing en hoekkasten. In het interieur zijn in 1913-14 schilderijen aangebracht, waaronder op de zuidwand de intocht van Jezus in Jeruzalem en Christus' geboorte. De éénlaags houten schuur is gelegen aan de zuidwestzijde van het woonhuis en is op een rechthoekige plattegrond opgetrokken uit groen- en witgeschilderde rabatdelen en voorzien van een zadeldak met Hollandse pannen. Aan de oostzijde is een risaliet met tweelichts roedenvenster en een houten topgevel met verticale delen aangebracht. Links bevindt zich een rondboogdeur met rond venster. Aan de noordzijde is een éénlaags aanbouw onder lessenaardak gezet met een tweelichts roedenvenster met luiken. De geveltop van het hoofdvolume bevat een luik.

Waardering

De kinderkapel annex woonhuis en schuur is van algemeen belang vanwege de cultuur- en architectuurhistorische waarde als zeldzaam, vroeg en qua hoofdvorm en detaillering van ex- en interieur gaaf bewaard voorbeeld van een zondagsschool met woning en schuur in traditionele stijl naar ontwerp van de Larense architect Jan Rebel met wandschilderingen van Jacob Doeser. Voorts vanwege relatie met betrekking tot de ontstaansgeschiedenis, vormgeving en inrichting van het gebouw naar de Engelse Westhill-methode. Tevens vanwege de situationele waarde door de ligging in een voormalige overtuin van het voormalige woonhuis van de stichteres.

Hoofdcategorie

Religieuze gebouwen

Subcategorie

Kapel (F)

Functie

Kapel(F1)

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument